

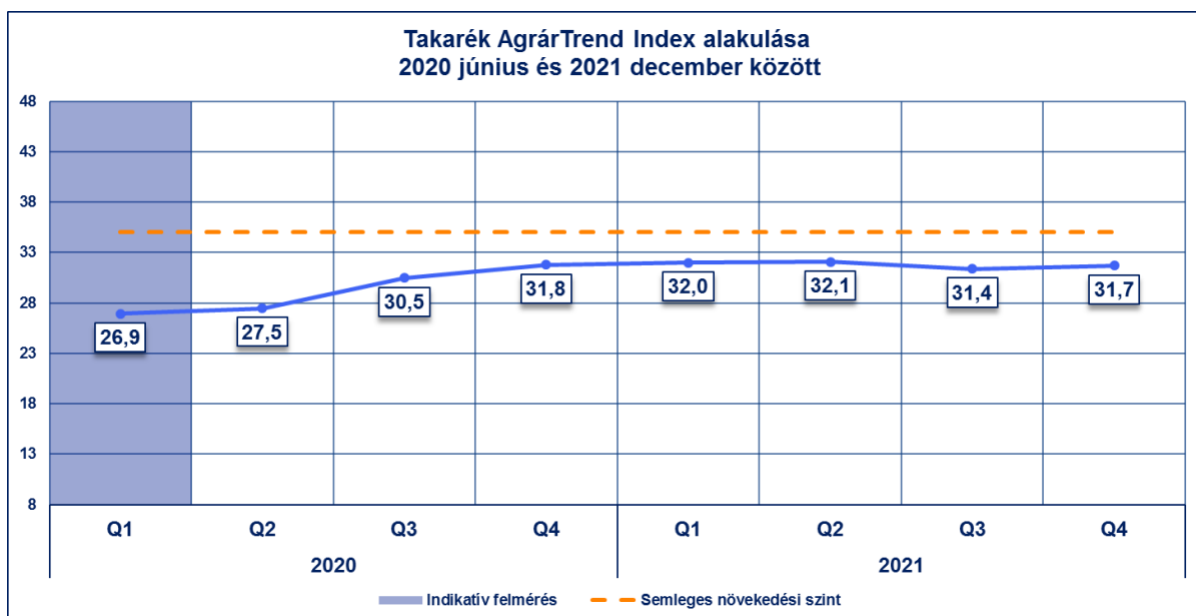

Óvatos bizakodás jellemzi az agrár- és élelmiszergazdaság szereplőinek kilátásait

Újra emelkedett a Takarékbank AgrárTrend Index értéke az előző negyedévi csökkenés után

Továbbra is magas gabonaárakkal, és az emelkedő költségek ellenére pozitív eredménnyel számolnak a szántóföldi növénytermesztők az idén – derült ki a Takarékbank és a Magyar Bankholding agrár- és élelmiszeripari elemzőinek összegzéséből, amelyet az agrárium szereplőinek megkérdezésével készítettek. Az állattenyésztők, valamint az élelmiszeripar továbbra is érvényesíteni próbálja az átadási árakban az inputanyagok, illetve a feldolgozás növekvő költségeit, emiatt a kiskereskedelmi árak emelkedésével lehet számolni. A hazai piacot a globális árváltozások mellett a szűkös munkaerőkínálat, az építőanyag, és a nagyobb termelőknél az energiaárak emelkedése is befolyásolja.

A Takarékbank AgrárTrend Index értéke 2021 negyedik negyedévében 31,7 pontra nőtt a 48 pontos skálán, ami 0,3 pontos emelkedés a tavalyi harmadik negyedévihez képest. Az októbertől decemberig vizsgált időszakban az agrárgazdaság szereplőinek kilátásait alapvetően befolyásolta, hogy a nyári aszályos időszakok miatt a kukorica termésátlaga a keleti országrészben jelentősen elmaradt a sokéves átlagtól, azonban az értékesítési árak alakulása kompenzálta a mennyiségi kiesést. Az index értéke az állati termékpályákon működő vállalkozások kilátásai miatt marad el az egyensúlyi szintnek tekintett 35-től. Az ő várakozásait nagymértékben meghatározta, hogy a takarmányárak továbbra is magasak, az értékesítési árakban a költségnövekményt nem sikerült érvényesíteni, a nemrég bejelentett élelmiszerárstop következményeit pedig a termelők egyelőre óvatosan jelzik előre.

Pozitív eredményre évre számítanak a szántóföldi növénytermesztők

Az aszályos év miatt a kukorica termésátlaga első becslések szerint helyenként 10–20 százalékkal elmarad az elmúlt évek átlagától, az össztermelés előzetes becslések szerint 5–10 százalékkal kisebb lett, mint a megelőző években, körülbelül 7 millió tonna lett. A műtrágyaárak viszont alig látott magasságba emelkedtek, ahogy az egyéb inputköltségek is, ez azonban a 2022 év végi elszámolásnál fog jelentkezni jövedelmezőségben. A magyar agrárium legnagyobb kibocsátását produkáló szántóföldi növénytermesztés a 2022-ben az árszintek fennmaradását reméli, ezzel ugyanis az emelkedő önköltség ellenére is jövedelmező marad.

A szántóföldi növényeket felhasználó élelmiszeripari alágazatok 2022 első félévében a megnövekedett alapanyagköltséget próbálják érvényesíteni az átadási árakban, ennek első eredményei – az élelmiszerárstoppal érintett termékeken kívül – az első negyedév végére várhatóak.

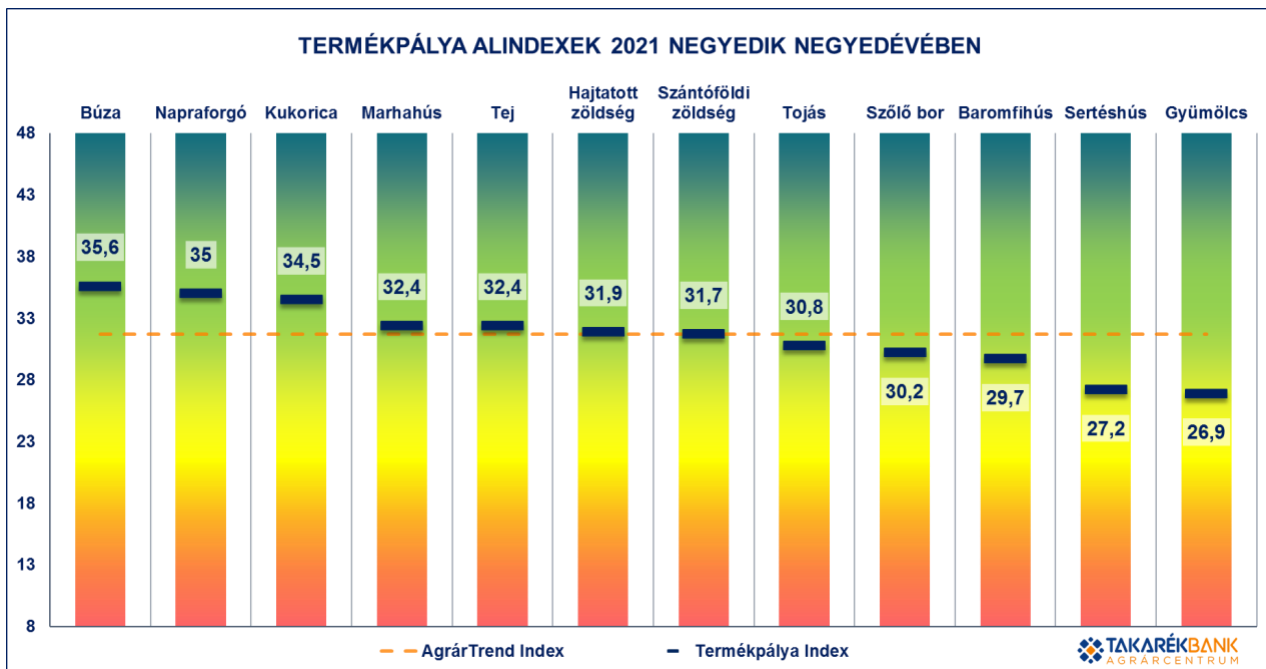
Nehezebb helyzetben vannak az állati termékpályák

Az állati termékeket előállító termékpályákon eltérő a piaci szereplők helyzetértékelése. A hazai és európai madárinfluenza-járvány érzékenyen érinti az ágazatot, majdnem 2,5 millió baromfit kellett leölni. Az átadási árak ugyan magasan az előző évi átlag felett vannak, a megdrágult takarmányköltségek pedig a február végi élelmiszeripari- és fogyasztói árakban jelenhetnek meg. Sertés esetében az átvételi árak továbbra sem mozdultak el érdemben felfelé, egyedül a malacnál látszik némi drágulás. A tojásnál szintén emelkedtek a termelői árak, viszont a madárinfluenza itt is érezteti hatását, az állatállomány egy részét le kell vágni. A tej termelői átlagára soha nem látott magasságban van, viszont az inputanyagok árának emelkedés árnyalja ezt a képet, ahogyan a 2,8 százalékos UHT-tejre bevezetett élelmiszerárstop is. A húsmarha-tenyésztők várakozásában nincs érdemi változás, az idei évnél is pozitív kilátásokkal vágnak neki.

Bizakodnak a szőlőtermelők

A kertészeti termékpályákon már nem következett be számottevő változás a negyedik negyedévben, hiszen jellemzően szezonális termékeket állítanak elő. A klímaváltozás hatásait elsősorban a gyümölcsstermesztők, másodsorban a szántóföldi zöldségtermesztők érzik meg. Az energiaárak drasztikus növekedése a zöldség-gyümölcs feldolgozókra hat kedvezőtlenül. Összességében termékenként eltérő mértékben ugyan, de 30-60 százalékkal emelkedett az önköltség. Ezt teljes mértékben nem tudják érvényesíteni a fogyasztói árakban, ezért a termelés és a feldolgozás jövedelme fog csökkenni.

A szőlő termelői ára magasabb volt 2021-ben, mint a megelőző évben, a vendéglátáshoz erősen kötődő szektorban viszonylag pozitív a helyzetértékelés, a járvány enyhülése, a tavaszi–nyári élénkülő forgalom, a beinduló HoReCa-szektor és a vendéglátóipar szintén keresletnövekedést hozhat, ezzel együtt várhatóan árnövekedést is.

A globális piac és a munkaerőkínálat is befolyásolja az idei évet

A Takarékbank és a Magyar Bankholding agrárelemzőinek előrejelzése szerint idén a kukorica árszintje érdemi befolyást gyakorol a globális és a hazai élelmiszer-gazdaságra. Globális szinten a déli féltekén januártól kezdődő nyári aratási munkák terméseredményeit kell figyelni, ezek az adatok várhatóan hónapokig befolyásolják majd a gabonaárak alakulását, ez pedig érdemben mozgathatja a tonnánkénti 90 ezer forintos hazai árat.

Az idei év folyamatait más tényezők is befolyásolják, mint például a dráguló építőanyagok vagy az emelkedő banki kamatok. Számos, az élelmiszergazdaságban működő vállalkozás a kis- és középvállalati kategóriába esik, így az energiaárak drágulása nem befolyásolja a tevékenységüket. Ugyanakkor a munkaerő-kínálat a minimálbér-emelés hatására egyrészt drágul, továbbá az intézkedés vélhetően a teljes magyar bérszínvonalat feljebb tornássza, így erős munkaerőpiaci kereslet alakulhat ki, ami a jellemzően szezonálisan foglalkoztató vállalkozások részéről kíván extra alkalmazkodást. Az élelmiszerárstophoz hasonló intézkedéssel pedig az élelmiszer-ellátási láncok még nem találkoztak. Mindezek miatt mindegyik termékpályán az óvatosság jellemzi a szereplők idei várakozásait.

Háttérinformációk

A **Takarék AgrárTrend Index** a Takarékbank agrár- és élelmiszeripari bizalmi mutatója, amely a megkérdezettek saját helyzetértékelése alapján dolgozik, és amely hónapokkal a statisztikai összesítések megjelenése előtt tudja jelezni, hogy merre tart az adott ágazat, alágazat, illetve a teljes magyar agrárium.

Az index két komponensből tevődik össze. A hangsúlyosabb rész egy százas ügyfélbázis részére küldött kérdőívre alapul, amely az ügyfél adott időszakra vonatkozó helyzetértékelését tartalmazza, végén egy összesítéssel: bizakodó, semleges, borúlátó. Továbbá ugyanezt a párbeszédet a legnagyobb szakmaközi szervezetekkel is lefolytatják. Kisebb súllyal szerepel az Indexben a Takarékbank agrárelemzőinek elemzése, előrejelzése.

A válaszadók a Takarékbank ügyfelei. 30 százalékban kisüzemek, 30 százalékban középüzemek, 40 százalékban nagyüzemek. A válaszadók ágazati megoszlása a teljes agrárium kibocsátásának eloszlását követi le. A válaszadók területi megoszlása az egyes agrárágazatok területi eloszlását is leköveti. A válaszadó többnyire az adott vállalkozás tulajdonosa, illetve ügyvezetője.

Az indexben a magyar agrárium termékpályáit négy szintre osztják: 1. termelői, 2. nagykereskedők, logisztikai szereplők, 3. élelmiszer-feldolgozók, 4. élelmiszer-kereskedők. Ezen osztályokon belül három kockázati csoportot alkotnak: input, munkaszervezés, output. Az ügyféltapasztalatokat ezekbe az egységekbe illesztik, az elemzői előrejelzéseket pedig a teljes termékpályára vetítik.

További információk:

Gianone Péter, Pressinform PR

gianone@pressinform.hu, 30/655-4996